

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ
ПРОФЕСІЇ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

спеціалізація: 227.1 Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 9

мова навчання: українська

Розробники:

Жученко Вікторія Дмитрівна, викладач кафедри терапії та реабілітації,
vzhuchenko@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор О. Б. Лазарева

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією індивідуальної програми фізичної терапії та/або ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації до оточуючих умов осіб різного віку та можливостей із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук в умовах комплексності та невизначеності, а також на досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у відділеннях травматології та ортопедії. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у хірургічних відділеннях. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у неврологічних відділеннях. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у терапевтичних відділеннях. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у педіатричних відділеннях на клінічному етапі. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб на постклінічному етапі при захворюваннях дитячого віку. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at the formation of general and professional competencies, defined by the educational and professional program, in particular the ability to solve complex specialized problems and practical problems related to the implementation of an individual program of physical therapy and / or ergotherapy with the purpose of improving functional capacity, health, adaptation to environmental conditions of persons of different ages and opportunities with the application of provisions, theories and methods of biomedical, social, psychological and pedagogical sciences in the context of complexity and that of uncertainty as well as the achievement of anticipated learning outcomes. Discipline - 3 ECTS credits. Main topics: Principles, forms and content of specialized treatment and rehabilitation services in the departments of traumatology and orthopedics. Principles, forms and content of work of specialized treatment and rehabilitation services in surgical wards. Principles, forms and content of work of specialized treatment and rehabilitation services in neurological wards. Principles, forms and content of work of specialized treatment and rehabilitation services in therapeutic departments. Principles, forms and content of work of specialized treatment and rehabilitation services in pediatric wards at the clinical stage. Principles, forms and content of specialized treatment and rehabilitation services at the post-clinical stage in childhood diseases. The final assessment is based on the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни – формування практичних навичок організації та проведення спеціалізовано-організованої м'язової діяльності у хворих різних нозологічних та вікових груп в лікувально-профілактичних закладах (лікарнях, госпіталах, поліклініках, диспансерах, санаторіях, реабілітаційних центрах).

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК2	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК3	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК4	Здатність працювати в команді.
ЗК5	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК1	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
ФК2	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
ФК3	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
ФК4	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
ФК5	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
ФК6	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 3).
ФК7	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
ФК8	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
ФК9	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії

	та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
ФК10	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.
ФК11	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
ФК12	Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
ФК13	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна		0	0	0	90	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»; «Нормальна анатомія людини»; «Основи медичних знань», «Латинська мова і медична термінологія»; «Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у відділеннях травматології та ортопедії	12			12
Тема 2. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-	12			12

реабілітаційних служб у хірургічних відділеннях				
Тема 3. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у неврологічних відділеннях	12			12
Тема 4. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у терапевтичних відділеннях	20			20
Тема 5. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у педіатричних відділеннях на клінічному етапі	22			22
Тема 6. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб на постклінічному етапі при захворюваннях дитячого віку	12			12
Всього годин:	90			90

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у відділеннях травматології та ортопедії.

Скорочена характеристика ушкоджень ОРА. Матеріально-технічна база лікувально-профілактичних закладів; особливості етико – фахової взаємодії членів реабілітаційних бригад; навички організації та планування застосування засобів фізичної реабілітації у відділеннях травматології та ортопедії.

Тема 2. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у хірургічних відділеннях.

Скорочена характеристика хірургічних захворювань. Матеріально-технічна база лікувально-профілактичних закладів; особливості етико – фахової взаємодії членів реабілітаційних бригад; навички організації та планування застосування засобів фізичної реабілітації у хірургічних відділеннях.

Тема 3. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у неврологічних відділеннях.

Скорочена характеристика неврологічних захворювань. Матеріально-технічна база лікувально-профілактичних закладів; особливості етико – фахової

взаємодії членів реабілітаційних бригад; навички організації та планування застосування засобів фізичної реабілітації у неврологічних відділеннях.

Тема 4. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у терапевтичних відділеннях.

Скорочена характеристика захворювань внутрішніх органів. Матеріально-технічна база лікувально-профілактичних закладів; особливості етико – фахової взаємодії членів реабілітаційних бригад; навички організації та планування застосування засобів фізичної реабілітації у терапевтичних відділеннях.

Тема 5. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у педіатричних відділеннях на клінічному етапі.

Скорочена характеристика захворювань дитячого віку. Матеріально-технічна база лікувальних закладів; особливості етико – фахової взаємодії членів реабілітаційних бригад; навички організації та планування застосування засобів фізичної реабілітації у педіатричних відділеннях на клінічному етапі.

Тема 6. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб на постклінічному етапі при захворюваннях дитячого віку.

Матеріально-технічна база лікувально-профілактичних та оздоровчих закладів; особливості етико – фахової взаємодії членів реабілітаційних бригад; навички організації та планування застосування засобів фізичної реабілітації у педіатричних відділеннях на постклінічному етапі.

Тематика занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у відділеннях травматології та ортопедії	1. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у відділеннях травматології та ортопедії	12
Тема 2. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у хірургічних відділеннях	2. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у хірургічних відділеннях	12

Тема 3. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у неврологічних відділеннях	3. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у неврологічних відділеннях	12
Тема 4. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у терапевтичних відділеннях.	4. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у терапевтичних відділеннях	20
Тема 5. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у педіатричних відділеннях на клінічному етапі.	5. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у педіатричних відділеннях на клінічному етапі	22
Тема 6. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб на постклінічному етапі при захворюваннях дитячого віку	6. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб на постклінічному етапі при захворюваннях дитячого віку	12
Всього годин:		90

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування практичних навичок організації та проведення спеціалізовано-організованої м'язової

діяльності у хворих різних нозологічних та вікових груп в лікувально-профілактичних закладах (лікарнях, госпіталях, поліклініках, диспансерах, санаторіях, реабілітаційних центрах) завдяки:

знанням: про особливості організації роботи служби реабілітації в лікувально-профілактичних закладах і реабілітаційних центрах за етапами відновлювального лікування хворих; механізми лікувально-відновлювального ефекту фізичних вправ, природних фізичних чинників та методів фізичної медицини; принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб при різних нозологічних захворюваннях у дорослих та дітей; організаційні аспекти комплексного використання засобів та методів фізичної реабілітації за етапами відновлювального лікування.

умінням: скласти план проведення лікувально-реабілітаційні процедури з хворими на різноманітні захворювання; раціонально поєднувати у програмах реабілітації лікувальну гімнастику з комплексом інших методів фізичної медицини та лікувальним масажем; дотримуватись принципів медичної етики та деонтології у роботі з хворими та інвалідами; швидко встановлювати педагогічно виправдані контакти з хворими та інвалідами під час проведення процедур; організації роботи служби реабілітації у хворих різних нозологічних та вікових груп.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН1	Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН4	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН5	Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
ПРН6	Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.
ПРН7	Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження

	життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
ПРН8	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
ПРН9	Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
ПРН10	Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).
ПРН11	Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
ПРН13	Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
ПРН14	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
ПРН15	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПРН16	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
ПРН17	Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
ПРН18	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у відділеннях травматології та ортопедії	Есе – 7 б. Презентація – 8 б..	15
2. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у хірургічних відділеннях	Презентації на задану тему та їх обговорення.	15
3. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у неврологічних відділеннях	Презентації на задану тему та їх обговорення	15
4. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у терапевтичних відділеннях	Презентації на задану тему та їх обговорення	15
5. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб у педіатричних відділеннях на клінічному етапі	Доповіді на задану тему та їх обговорення	20
6. Принципи, форми і зміст роботи спеціалізованих лікувально-реабілітаційних служб на постклінічному етапі при захворюваннях дитячого віку	Есе – 10 б. Презентація - 10 б.	20
Всього балів:		100

Перед початком практики науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Сиволап В. Д. Основні принципи доказової медицини : навчальний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії за третім освітньо-науковим рівнем в галузі знань 22 "Охорона здоров'я" спеціальності 222 "Медицина" навчальна дисципліна "Сучасна кардіологія" / В. Д. Сиволап, С. М. Кисельов, Д. А. Лашкул. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 208 с.
2. Швесткова О., Свечена К., Оборна П., Чабелкова А., Родова З., Угліржова Я. Ерготерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Ерготерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету. 194 с.
3. Anderson, L., Thompson, D.R., Oldridge, N., Zwisler, A.D., Rees, K., Martin, N., & Taylor, R.S. (2016). Exercise-based cardiac rehabilitation for coronary heart disease. Cochrane Database Syst Rev, 1, CD001800. doi: 10.1002/14651858.CD001800.pub3.
4. Eleanor Main, Linda Denety. Cardiorespiratory Physiotherapy. Adults and Pediatrics. 2016 Elsevier Ltd.
5. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) <http://www3.who.int/icf/icftemplate.cfm>

Додаткова література:

1. Балаж М.С., Костенко В.П. (2020). Організація реабілітаційної допомоги хворим на ішемічну хворобу серця на амбулаторному етапі: проблеми та перспективи. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. (1).76-82.
2. Швесткова О., Свечена К., Оборна П., Чабелкова А., Родова З., Угліржова Я. Ерготерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Ерготерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету. 2018, 194 с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.booksmed.com/travmatologiya/811-travmatologiya-i-ortopediya-sklyarenko-yet.html>
2. <http://BioMedNet.com>